

Berehalako hezkuntz sistemaren birmoldaketa

Lontxo Ohartzabal

Oraintxe bi urte, Estatuko Gobernuaren Hezkuntz Ministrari-tzak, hezkuntz sistemaren birmoldaketarako aurkeztu zuen egitas-motik hona, asko hitz egin eta idatzi da hezkuntzaren edo irakas-kuntzaren berehalako etorkizunaz. Hona birmoldaketak ekarriko dituen berrikuntza nagusienak:

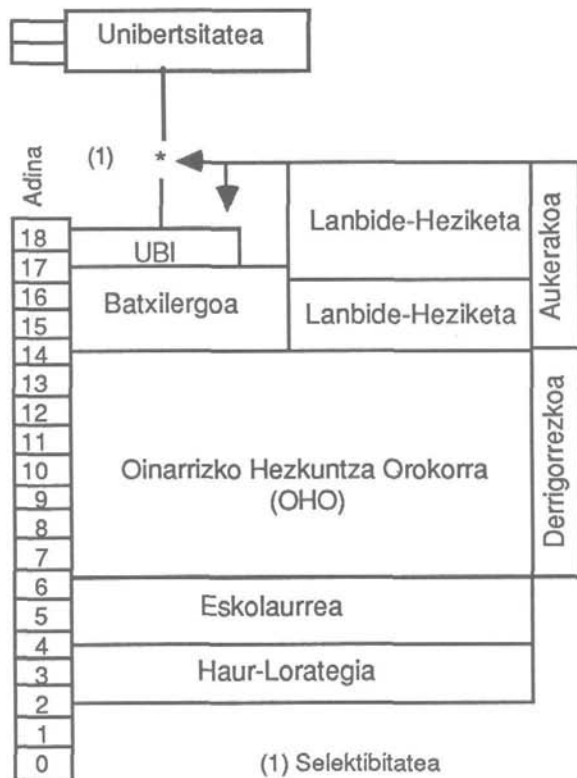
I. Urtez urteko aldaketak

Ondoko orrialdean ikus daitekeenez, derrigorrezkotasuna —ikas-irakaskuntzan— bi urtez luzatzen da ikaslearentzat.

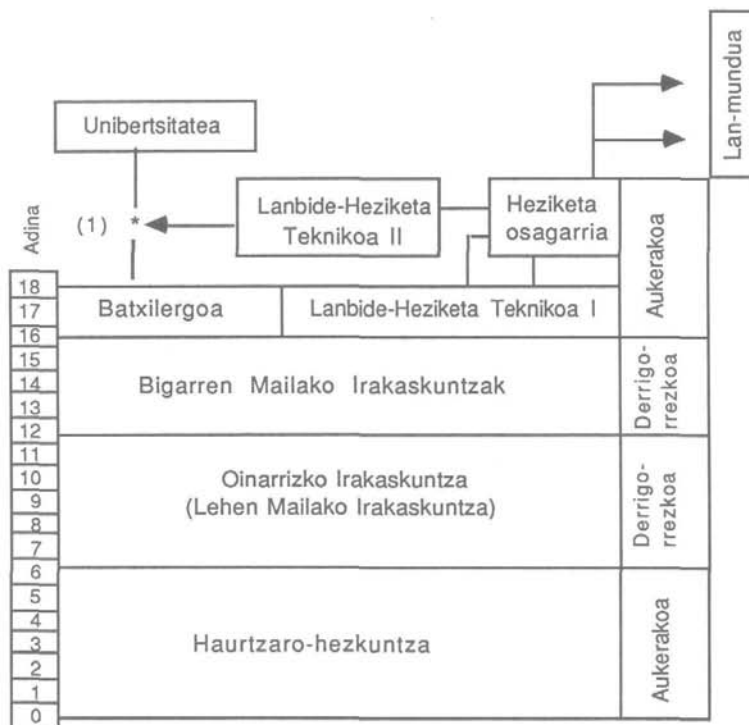
Lehenengo Mailako Irakaskuntzak eta bigarrenak ikasle guz-tientzat berdinak izango dira. Bide honi jarraituz ikasleak ez dira derrigortu nahi azkarregi aukera bat egitera, orain arte bezala. Be-ren interesak eta asmoak garbiago dituztenean, (hau da, 16 urtere-kin), orduan izango dute horretarako aukera.

Bigarren Mailako Irakaskuntzetan, ordea, izango da bereizkuntza azpimarragarriak: ikasleen gaitasun eta interes propioei irtenbidea emateko ezagupen-arlo batzuk denetzako ezinbestekoak —derrigorrezkoak— izango dira, guztiek oinarritzko prestakuntza berdintsua izan dezaten; zailtasun handienak dituzten ikasleentzat berreskuratze edo errefortzu-arloak antolatuko dira eta erraztasuna dutenentzat, sakontze eta hedapenezkoak. Ezagupen-arlo bakoitzean irakasle berezi bat izango da arduradun.

Oraingo egitasmoa

Egitasmo berria

(1) Selektibitatea

Ez horrela lehenengo mailako irakaskuntzen bidean. Sei urtez luzatuko den aldi hau, hiru epetan banatuko da: hasiera-zikloa, erdiko zikloa eta amaiera-zikloa. Ziklo bakoitzarentzat bi ikasturte. Eta ziklo bakoitzean irakasle-arduradun bakar bat. Honek irakasle bereziaren laguntza izan dezake musika-soinketa edo hezkuntza bereziaren arloetan. Amaiera-zikloan, gainera, atzerriko hizkuntzaren irakaslearena.

Derrigorrezko ikasketak egin ondoren, bi bide nagusi proposatzen zaizkio ikasleari ikasketa-munduan aurrera jo nahi badu:

1.- Lanbide-heziketa teknikoena: lan teknikoen mundurako prestakuntza eskainiko duena, bi epe-alditan. Lehenengo epe-

-aldian —2 urtetakoa— amaitu ondoren, zuzenean lanera joateko bidea eskaintzen du, edo/eta prestakuntza tekniko sakonago bat eskuratzekoa. Bigarren hau amaitutakoan, lan-mundura pasa daiteke ikaslea edo Unibertsitatera bere arloko ikasketekin jarraituzera.

2.- Batxilergoa lau adar ezberdin izango dituen eta bi urtez luzatuko dena:

- * batxilergo teknikoa.
- * giza zientzietako batxilergoa.
- * natura eta osasun-zientzien batxilergoa.
- * batxilergo artistikoa.

Batxilergoko ikasketen amaieran Unibertsitaterako sarrera irekitzen da.

II. Eskola bakoitza eta bere irakas-plangintza

Egiturako aldaketa nagusi horietatik at, badu beste puntu nagusirik eta garrantzizkorik —garrantzizkoagorik, beharbada— irakaskuntza munduaren berrikuntza honek. Laster batean, Eskola bakoitzak izango du bere irakas- eta hezkuntz mundua nagusiki bere erara moldatzeko aukera, Hezkuntzarako Herri-Administrazioak legez oinarritzko marko bat baino ez bait du ezarriko.

Orain arte, Administrazioa izan da ikas-mailaz ikas-maila zer, noiz eta nola irakatsi behar zen legez erabakitzen zuena. Eskola bakoitzak eskuhartze mugatua zuen arlo horietan.

Oraingo proposamenak, Hezkuntzarako Agintaritzak egiten duenak, ez du horren antzik:

- * zer irakatsi ez da erabakitzen mailaz maila,
- * ezartzen dena zera da: lehenengo mailako irakaskuntzen eta bigarrenen amaierarako lortu behar diren helburu orokorrak eta horretarako landu beharko diren ezagupen-sorta nagusiak. Bestetik ez! (*Oinarritzko diseinu kurrikularra* du izena horrek),
- * eskola bakoitzari dagokio helburu horiek zikloka banatzeko erantzukizuna eta ezagupen-sorta horiek gaitan bereizteko, eratzeko eta sekuentziatzeko ardura,

* aukera horrek irtenbide ezberdinak eskaintzen dizkio eskola bakoitzari:

a) Hezkuntz Administrazioak, proposamen eta gida moduan eskainiko dituen zikloz ziklokako lan-egitasmoak onartzea eta horiei jarraitzea: egitasmo kurrikularrak edo proiektu kurrikularrak.

b) Argitaldarien moldatuko dituzten egitasmo kurrikularretatik bat aukeratzea, onartzea eta jarraitzea.

d) Eskola bakoitzak, bere ikasleen eta irakasleen ingurugiro sozio-kulturala kontutan harturik eta "oinarriko diseinu kurrikularretatik" abiatuz, bere egitasmo kurrikular propio eta bereziak egitea.

Azken aukera honek —hezkuntzaren filosofia heldu eta landu batetik gertuena— erantzukizun berezia eskuratzen dio eskolako administrazioari, irakaslegoari eta gurasoei bereziki.

L. O.